

Lisää säännöksiä ja velvoitteita – työllistetään itseämme

Keväällä 2008 maa- ja metsätalousministeriö (MMM) käynnisti hankkeen ja perusti sen toteuttamista varten työryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää pienten ja keskisuurten yritysten kokemia elintarvikelainsäädännöstä ja -valvonnasta aiheutuvia ongelmia. Työryhmä kokoontui 5 kertaa ja sen toimikausi päättyi 31.12.2008. Työryhmän työn lopputuloksena laadittiin loppuraportti, joka luovutettiin maa- ja metsätalousministerille.

Hyvä näin, mutta mitä tämän jälkeen? Mitä konkreettista hankkeesta opittiin ja mitä tulevaisuudessa byrokratian vähentämiseksi tehdään? Vai tehdäänkö mitään? Onko niin, että työryhmän työn tulos siirtyy ns. ö-mappiin, kun kerran työryhmä on tehtävänsä tehnyt ja jäädään odottelemaan, kunnes uusi hanke joskus taas käynnistetään?

Mutta mitä käytännön työelämässä tapahtuu? Ainakaan leipomoalalla ei näytä olevan mitään merkkejä siitä, että byrokratia vähenisi, pikemminkin juuri päinvastoin. Parin viime vuoden aikana on eri viranomaistahojen kanssa "väännetty kättä" erilaisten uusien tiukentuvien säännösten tai vähintäänkin suositusten tarpeellisuudesta/välttämättömyydestä leipomoalalle. Tällaisia ovat olleet mm. jauhopölyn HTP-arvon laskeminen, uudenlaiset säännökset kylmäkuljetuksiin liittyen, voimakassuolaisuuden raja-arvon laskeminen pakkausmerkintöihin liittyen, uudenlaiset säännökset koskien esim. karjalanpiirakoiden säilytys- ja kaupantolämpötiloja, omavalvontaan liittyen näytteidenottotiheydet erilaisista elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvista pinnoista ja laitteista, suositus koskien ruisleivän määritelmää sekä valmisteilla oleva suositus koskien täysjyväleivän määritelmää.

Ja nyt uusimpana byrokratian lisäyksenä on MMM:n asetusluonnos koskien kalakukkojen säilytys- ja kaupantolämpötiloja. Asetusluonnoksen mukaan ilman jäähdystystä lämpimänä vähittäiskauppaan toimitettu kalakukko voidaan myyntipaikassa valmistuspäivän ajan myydä huoneenlämmöstä, jos myymättä jääneet kalakukot päivän päätteeksi hävitetään. Vuosikymmenten ajan on käytäntö kui-

tenkin ollut, että kalakukko on toimitettu lämpimänä kauppaan ja kalakukon jäähdyttä kauppa on siirtänyt vielä myymättä olevat kalakukot kylmään, josta niitä on myyty vielä noin viikon ajan. Näin on menetelty siis jo monen vuosikymmenen ajan, mutta nyt se ei enää olisi mahdollista, vaikka mitään tutkittua näyttöä ei ole olemassa siitä, että tällaisesta toimintatavasta olisi aiheutunut kuluttajille vahinkoa. Monessa maassa nähdään nälkää, mutta samanaikaisesti Suomessa suunnitellaan uudistuksia, joissa ensiluokkaista ruokaa vietäisiin kaatopaikalle.

Positiivisena asiana yllä mainittuihin asioihin liittyen voi kuitenkin todeta, että asioita on viranomaisten kanssa pystytty käsittelemään hyvässä hengessä ja kohtuullisia kompromissejakin on joskus saatu aikaiseksi. Toivottavasti näin myös kalakukkoasiassa.

"Jotta yritystoiminnan hoitaminen on mielekästä, se edellyttää, että yrityksillä on mahdollisuus keskittyä myös liiketoiminnan harjoittamiseen, eikä vain erilaisten velvoitteiden hoitamiseen."

Kaikista näistä "uudistuksista" aiheutuu yrityksille kuitenkin paljon työtä, ne vievät myös aikaa ja kaiken lisäksi ne aiheuttavat yrityksille huomattavia kustannuksia. Jotta yritystoiminnan hoitaminen on mielekästä, se edellyttää, että yrityksillä on mahdollisuus keskittyä myös liiketoiminnan harjoittamiseen, eikä vain erilaisten velvoitteiden hoitamiseen. Erilaisista uusista velvoitteista aiheutuu vaivaa ja kustannuksia kaikenkokoisille yrityksille, vaikka isommissa yrityksissä onkin usein helpompaa laittaa useampia ihmisiä hoitamaan erilaisia asioita. Pienissä yrityksissä nämä kaikki jäävät yrittäjän tai hänen perheen-

jäsentensä tehtäväksi. Mutta ei viranomaisia paljon yritysten ongelmat ja työmäärä näytä kiinnostavan. Hehän tekevät vain omaa työtään. Juhlapuheissa puhutaan kauniilla sanoilla yritystoiminnan puolesta, mutta käytäntö on valitettavasti varsin toisenlainen. Kun virkamiestyönä suunnitellaan uusia lakeja ja asetuksia, niin virkamiehille saadaan mielekästä työtä. Ja näin uudet säädösehdotukset työllistävät myös järjestötason ihmisiä, niin Leipuriliitossa, Elintarviketeollisuusliitossa kuin muissakin järjestöissä. Näin työllistyminen itseään ruokkivana asiana taitaa toimia. Kun tällä tavoin työllistetään ihmisiä jo Suomessa, niin ei tarvitse paljon ihmetellä, mistä johtuu se säädöstulva, joka EU-tasolta EU:n komissiosta ja/tai Euroopan parlamentista ja niiden erilaisista komiteoista jäsenmaihin tulvi. Nämä taas työllistävät jäsenmaiden virkamiehiä.

Ja kun uudet velvoitteet on lopulta saatu voimaan, työsuojelu- ja terveystarkastajat saapuvat työpaikoille omine vaatimuksineen kertomaan, miten uudistukset kussakin työpaikassa tulee toteuttaa ja vaativat muutoksia yritysten jo toteuttamiin uudistuksiin. Näin työllistäminen on saatu vietyä läpi koko virkamiesketjun.

M. Värynen

Mika Värynen

